

FIȘA DISCIPLINEI
ANUL UNIVERSITAR
2020-2021

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ	Universitatea „Babeș-Bolyai” din Cluj-Napoca
1.2 Facultatea	Facultatea de Teologie Ortodoxă
1.3 Departamentul	Teologie Ortodoxă
1.4 Domeniul de studii	Teologie
1.5 Ciclul de studii	Licență
1.6 Programul de studiu / Calificarea	Teologie ortodoxă pastorală

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	Antropogeneza: exegeză iudaică și creștină	2.2. Cod disciplină	OLR0105
2.3 Titularul activităților de curs	Pr. prof. univ. dr. Ioan Chirilă		
2.4 Titularul activităților de seminar			
2.5 Anul de studiu	I	2.6 Semestrul	1
2.7 Tipul de evaluare (E/C/VP)	C	2.8 Regimul disciplinei	DS

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	2	Din care: 3.2 curs	2	3.3 seminar/laborator	0
3.4 Total ore din planul de învățământ	28	Din care: 3.5 curs	28	3.6 seminar/laborator	0
Distribuția fondului de timp:					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					3
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					11
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					4
Tutoriat					2
Examinări					2
Alte activități:					0
3.7 Total ore studiu individual	22				
3.8 Total ore din planul de învățământ	28				
3.9 Total ore pe semestru	50				
3.10 Numărul de credite	2				

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	<ul style="list-style-type: none"> Isagogia Vechiului Testament
4.2 de competențe	<ul style="list-style-type: none"> Competențe exegetice dezvoltate pe baza tradiției patristice

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1 De desfășurare a cursului	<ul style="list-style-type: none"> Prezența minim 75%, cu materialele didactice specifice (Sfânta Scriptură, alte resurse indicate)
5.2 De desfășurare a seminarului/laboratorului	<ul style="list-style-type: none"> Nu este cazul

6. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale	<ul style="list-style-type: none"> • Să demonstreze o bună cunoaștere a principiilor hermeneutice patristice, iudaice și moderne. • Să dispună de competențe exegetice fundamentate pe tradiția interpretării patristice și iudaice a textelor Sfintei Scripturi care vizează antropogeneza. • Să demonstreze competențe reale de actualizare a mesajului biblic în vederea transiterii lui înspre contemporani. • Să dispună de aptitudini dialogic irenice cu mediul iudaic. • Să demonstreze capacități reale de orientare în literatura talmudică și patristică.
Competențe transversale	<ul style="list-style-type: none"> • Să demonstreze capacitatea de conexare a cunoștințelor dobândite în cadrul cursului cu ansamblul disciplinelor studiate, precum și cu activitatea profesională pe care urmează să o desfășoare; • Să demonstreze capacitatea de a crea și a conduce un atelier de interpretare și de dialog pe teme biblice vechitamentare. • Să demonstreze capacitatea de sistematizare și actualizare a conținutului învățării.

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	<ul style="list-style-type: none"> • Introducerea studentului în sfera hermeneuticii aplicate pe textele scripturistice care fac referire la crearea omului. • Cunoașterea și aplicarea tradiției exegetice patristice și iudaice • Exersarea aptitudinilor exegetice specifice exegezei biblice patristice și iudaice. • Dezvoltarea capacităților de realizare și conducere a unui dialog iudeo-creștin.
7.2 Obiectivele specifice	<ul style="list-style-type: none"> • Să sprijine studentul în identificarea modalităților de aplicare a principiilor interpretative și a modalităților de actualizare a conținutului Scripturii pentru contemporaneitate.

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
1. Curs introductiv: Omul – topos de unire a lumii spirituale cu cea materială	prelegere, discuție colectivă	2 ore fizice
2. Despre chip (țelem) și asemănare (demuth) în planul veșniciei (Fac. 1, 26) și în istorie (Fac. 1, 27).	prelegere, discuție colectivă, analiză pe text	2 ore fizice
3. Despre chip (Fac. 1, 27; 5, 1) ca pecete nealterată prin cădere – în exegeza iudaică și patristică	prelegere, discuție colectivă, analiză pe text	4 ore fizice
4. Elemente complementare ale antropogenezei din Fac. 1, 26-18: față, suflare de viață, bărbat și femeie – relevanță teologică	prelegere, discuție colectivă, analiză pe text	4 ore fizice
5. „Să facem om...” (Fac. 1, 26); „Nu este bine să fie omului singur, să-i facem...” (Fac. 2, 18) – despre aspectul comunitar al antropogenezei	prelegere, discuție colectivă, analiză pe text	2 ore fizice
6. Chip și stăpânire – antropogeneza în viziunea Sfântului Ioan Gură de Aur	prelegere, discuție colectivă, analiză pe text	4 ore fizice
7. Chip, chip al Chipului și icoană – antropogeneza în viziunea Sfântului Sfântul Vasile cel Mare	prelegere, discuție colectivă, analiză pe text	4 ore fizice
8. Stăpânire, strălucire, demnitate împărătească -	prelegere, discuție	2 ore fizice

antropogeneza în viziunea Sfântului Grigorie de Nyssa	colectivă, analiză pe text	
9. Logos, chip și întrupare - antropogeneza în viziunea Sfântului Athanasie cel Mare	prelegere, dezbateri sau discuție colectivă, analiză pe text	2 ore fizice
10. Elemente de convergență și divergență în exegeza iudaică și creștină la discursul biblic al antropogenezei	prelegere, dezbateri sau discuție colectivă, analiză pe text	2 ore fizice

9. Bibliografie

Ediții Scripturistice:

- *Biblia Hebraica Stuttgartensia*, quae antea cooperantibus A. Alt, O. Eissfeldt, P. Kahleediderat R. Kittel, Editio Funditus Renovata, adjuvantibus H. Bardtke, W. Baumgartner, P. A. H. de Boer, O. Eissenfeldt, J. Fichtner, G. Gerleman, J. Hempel, F. Horst, A. Jepsen, F. Maass, R. Meyer, G. Quell, Th. H. Robinson, D. W. Thomas cooperatibus H. P. Ruger et J. Zieglerediderunt K. Elliger et W. Rudolph, Textum Masoreticum curavit H. P. Ruger, MASORAM ELABORAVIT G. E. Weil, Editio tertia emendata opera W. Rudolph et H. P. Ruger, Deutsche Bibelgesellschaft, Stuttgart, 1987.
- *Septuaginta*, Id est Vetus Testamentum graece iuxta LXX interpretes edidit Alfred Rahlfs, editio minor, duo volumina in uno, Deutsche Bibelgesellschaft, Stuttgart, 1935.
- *Biblia sau Sfânta Scriptură*, Tipărită sub îndrumarea și cu purtarea de grijă a Prea Fericitului Părinte Daniel – Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, Cu aprobarea Sfântului Sinod, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 2011.

Resurse patristice și iudaice:

1. NEUSNER, Jacob, *The Babylonian Talmud: A Translation And Commentary*, 22 vol., Hendrickson, Peabody, 2006.
2. ORIGEN, *Omilii, comentarii și adnotări la Geneză*, trad. de Adrian Muraru, Ed. Polirom, Iași, 2006.
3. PHILON D'ALEXANDRIE, *De Opificio Mundi*, introduction générale par Roger ARNALDEZ, professeur à l'Université de Lyon; introduction, traduction et notes par R. ARNALDEZ, collection «Œuvres de Philon d'Alexandrie» N° 1, Editions du Cerf, Paris, 1961.
4. PHILON din Alexandria, *Comentariu alegoric al Legilor sfinte după lucrarea celor șase zile*, trad. de Zenaida A. LUCA, Ed. Herald, București, 2006.
5. SF. GRIGORIE DE NYSSA, *Despre crearea omului*, în „PSB”, vol. 29, trad. de Dumitru Stăniloae și Ioan Buga, EIBMO, București, 1982.
6. SF. IOAN GURĂ DE AUR, *Omilii la Facere I*, în „PSB”, vol. 21, trad. de Dumitru Fecioru, EIBMO, București, 1987, 1989.
7. SF. VASILE CEL MARE, *Omilii la Hexaemeron*, în „PSB”, vol. 17, trad. de Dumitru Fecioru, EIBMO, București, 1986, pp. 69-180.

Lucrări de referință, comentarii biblice, studii:

1. ABRUDAN, Dumitru, „Aspecte ale antropologiei Vechiului Testament”, în *ST*, 3-4/1978, pp. 264-270.
2. JINGA, Constantin-Ioan, *Cinci lecturi biblice despre om* (Timișoara: Marineasa, 2009), 178 p.
3. VLADIMIRESCU, Mihai, *Fenomenul globalizării din perspectivă antropologică și religioasă* (București: Editura Muzeului Național al Literaturii Române, 2013), 232 p.
4. CHIRILĂ, IOAN, „Elemente de Antropologie Biblică: Persoană/Subiect, Sine și Suflet”, în *Studia*, 1/2009, pp. 49-64.
5. IATAN, Cristian, „Crearea lumii și a omului. Perspectiva biblică patristică și cea biblică modernă. Repere fundamentale,” *ST* 4 (2017).
6. CHIRILĂ, Ioan, „Elemente de antropologie biblică: persoană/subiect, sine și suflet,” *Studia TO* 1 (2009): 49-64.
7. CHIRILĂ, Ioan, „Olivier Clément – un teolog profund – noțiuni simple despre persoană,” (editorial), *RBT* 2 (2008): 3-12.
8. CHIRILĂ, Ioan, „Omul – chip al lui Dumnezeu, în gândirea părinților capadocieni și în teologhisirea răsăriteană (încercare de precizare a conținutului unui concept antropologic),” *AFTOC XII* (2008-2009): 21-34.
9. CHIRILĂ, Ioan, „Omul în perspectiva întâlnirii cruciforme dintre verticala transcendentului și orizontala imanentului. Repere de antropologie creștin-ortodoxă”, în *Repere patristice în dialogul dintre știință și*

- teologie, (în colab. cu Cristian Sonea și Ștefan Iloaie), ed. Adrian Lemeni (București: Basilica, 2009), 331-391.
10. CHIRILĂ, Ioan, „Omul. Microcosmos și macrocosmos – prolegomene hermeneutice”, în *Biserică, Societate, Identitate – In Honorem Nicolae Bocșan* (Cluj-Napoca: Presa Universitară Clujeană, 2007), 221-230.
 11. CHIRILĂ, Ioan, „Reconcilierea – ca descoperire a unității și unicității ființei umane în cadrul slujirii liturgice,” *Studia TCL* 1 (2002): 37-48.
 12. JACOB, Edmond, *Théologie de l'Ancien Testament*, Delachaux & Niestlé, Paris, 1955.
 13. MARCU, Grigorie, *Antropologia paulină. Elementele. Esența. Originea și originalitatea*, teză de doctorat, Sibiu, 1940
 14. NEGOIȚĂ, Athanase, *Teologia biblică a Vechiului Testament*, Ed. Sophia, București, 2004.
 15. NELLAS, Pannayotis, *Omul – animal îndumnezeit*, trad., studiu introd și note de I. ICĂ jr., Ed. Deisis, Sibiu, 2005.
 16. VON RAD, Gerhard, *Old Testament Theology, The Theology of Israel's Prophetic Traditions*, 2 vol., trans. by D. M. STALKER, SCM Press, London, 1998.
 17. WESTERMANN, Claus, *Théologie de l'Ancien Testament*, trad. par Lore JEANNERET, Labor et Fides, Genève, 2002.
 18. WOLFF, H. Walter, *Anthropologie de l'Ancien Testament*, Labor et Fides, Genève, 1974.

10. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

Conținuturile unităților de învățare au fost elaborate în urma consultării specialiștilor pe disciplină din facultățile de profil, pe baza Programei analitice aprobate la nivelul Patriarhiei Române. În egală măsură, au fost luate în calcul așteptările principalilor angajatori ai absolvenților acestei specializări: structurile eclesiale, structurile de asistență socială, structurile din domeniul educațional.

11. Evaluare

Tip activitate	11.1 Criterii de evaluare	11.2 metode de evaluare	11.3 Pondere din nota finală
11.4 Curs	<ul style="list-style-type: none"> • Înțelegerea și aplicarea coerentă a instrumentarului patristic și iudaic de interpretare a Scripturii • Flexibilitate în aplicarea principiilor de interpretare patristice, iudaice, moderne asupra textelor scripturistice despre crearea omului • Competențe de actualizare a mesajului Scripturii pentru contemporaneitate. 	Examen scris/oral	100%
11.5 Standard minim de performanță			
<ul style="list-style-type: none"> • Capcitatea de interpretare a textelor vechitestamentare care relatează crearea omului, pe baza 			

discursurilor exegetice studiate în cadrul cursului din mediul iudaic și din cel creștin.

- Capacitatea de transmitere a cunoștințelor exegetice dobândite.

Data completării

Semnătura titularului de curs

Semnătura titularului de seminar

30.04.2020

Data avizării în departament

Semnătura directorului de departament

.....

.....